

Reprográfia az olvasószolgálatban.
E kérdésről egy cseh és egy lengyel referátum készült: ZAVADA, Jaroslav: Reprográfia és gyorsmásoló szolgálat az olvasói térben; JANKOWSKA, Henryka: A könyvtári gyakorlatban alkalmazott dokumentációs iratmásolás néhány módszere. A cseh referátum a másolat célját helyezte a gondolatmenet középpontjába; azt az álláspontot képviselte, hogy a nemzeti könyvtárakban többféle eljárásra és többféle berendezésre van szükség (szines és nem-szines fényképek, igénytelenebb szövegmásolatok stb.). Ebben a keretben vizsgálta az egyes eljárások minőségét, tartósságát és operatív szempontjait; rendszerezett áttekintést adott a jelenleg rendelkezésre álló eljárásokról, berendezésekről, másolóanyagokról. Ez utóbbi célt tűzte ki a lengyel referátum is. A vita során a delegátusok részletesen tájékoztatták egymást az egyes nemzeti könyvtárak jelenlegi berendezéseiről, módszereiről és terveiről. Érintették a filmek élettartamát, a mikrokiadványok növekvő szerepét, az eltérő igények felmérésének módszerét. Egyöntetű álláspontként fogalmazták meg, hogy

a nagykönyvtárakban az elektrosztatikus másolás a korszerű.

A szabadpolcos kézikönyvtár kérdését PAJKOSSY György referátuma vizsgálta: Az Országos Széchényi Könyvtár új épületében tervezett szabadpolcos olvasótermi kézikönyvtárak. (A szovjet referátum nem érkezett be.) Összefoglalta a tervezés alapjául szolgáló elveket és tényeket (az OSzK mai feladatait, Budapest könyvtári helyzetét stb.), majd részletesen ismertette a leendő kézikönyvtárakat (a központi olvasói térben és egyebütt). A vita kiterjeszkedett a kézikönyvtár méretére, a raktári anyag kiadásának módjára, az ellenőrzésre, a használati statisztikákra, az olvasó és a könyvtáros kapcsolatára stb.

December 12-én a konferencia résztvevői Miskolcon megtekintették az új egyetemi könyvtárat.

SEBESTYÉN Géza

Értekezlet a szocialista országok IV. könyvtárépítési, felszerelési és berendezési konferenciájának előkészítésére

Budapest, 1969. november 11—14.

A szocialista országok 1968 októberében Szófiában megtartott III. könyvtárépítési, berendezési és felszerelési konferenciáján a résztvevő országok felkérték a magyar Művelődésügyi Minisztériumot a IV. konferencia megrendezésére.

A konferencia szervezésének megkönnyítésére eddig a szocialista országok Könyvtárépítési Szakbizottságának Koordinációs Központja általában a rendező országban működött. Ezért a koordinációs központ feladatainak ellátására is Magyarországot kérték fel.

A Művelődésügyi Minisztérium a felkérést elfogadta, s a IV. konferencia megrendezésével és a koordinációs iroda felállításával a Könyvtártudományi és Módszertani Központot bizta meg.

Az előző konferenciákat 1964-ben Prágában, 1965-ben Varsóban és 1968-ban Szófiában tartották. A Koordinációs Központ eddig Prágában és Szófiában működött, a nemzeti könyvtár égisze alatt. Alapszabályát a IV. konferencián kívánják elfogadni. Eddigi működésének költségeit az illetékes művelődésügyi főhatóságok önként vállalták.

A budapesti értekezletet a bolgár Művészeti és Kulturális Bizottság kezdeményezte a szófiai konferencia tapasztalatai alapján, a IV. konferencia jobb

előkészítése érdekében. Bolgár, cseh, szlovák, lengyel, magyar, német és szovjet, valamint megfigyelőként román küldöttség vett részt az értekezleten, amelyet Biró Vera, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője nyitott meg.

Az 1. napirendi pont a IV. konferencia előkészítése volt. A konferenciát 1970 októberének első felében tartják meg, időtartama öt nap lesz, a meghívott küldöttek száma országonként 3 fő.

A 2. napirendi pont keretében a referátumok és hozzászólások témáit rögzítették, illetve megerősítették a Szófiában elfogadott javaslatot. A két fő téma "Közművelődési könyvtárak városépítési és regionális szempontból" és "Egyetemi könyvtárak építése" lesz. Az előadások tématerveit írásban közlik a szerzők a koordinációs központtal. A konferencia plenáris ülésen és szekciókban tárgyalja meg az írásban, német és orosz nyelven előre szétküldött referátumokat, előre bejelentett hozzászólások és szabad vita formájában.

Az NDK egyik küldötte, G. Schwartz javasolta, hogy az eddig kétévenként tartott plenáris üléseket ritkítsák, s a közbeeső időszakban több szakosztályi értekezletet tartsanak.

A lengyel küldött, J. Wierzbicki, az IFLA Könyvtárépítési Szakbizottságának titkára javasolta, hogy a Szakbizottság 1971 tavaszán Baselben tartandó szemináriumának programját vegyék figyelembe a IV. konferencia munkájában; javasolta továbbá, hogy néhány neves nyugati szakértőt név szerint hívjanak meg a IV. konferenciára.

3. napirendi pontként a Nemzetközi Koordinációs Központ alapszabályának tervezetét beszélték meg a résztvevők. Olyan sokféle módosító javaslat merült fel, hogy elhatározták: az indítványok írásbeli benyújtása után a Koordinációs Központ dolgozza ki újra a szöveget, és a résztvevőkkel, illetve főhatóságaikkal a magyar Művelődésügyi Minisztériumon keresztül egyeztetni, hogy a IV. konferencián elfogadásra lehessen előterjeszteni.

Az alapszabályok megalkotását csak a román küldöttség helytelenítette; véleményük szerint a konferenciák megtartása és a Koordinációs Központ működése nem függ attól, hogy van-e alapszabálya a Központnak. Az értekezlet tudomásul vette az ellenvéleményt, de megmaradt azon az állásponton, hogy az alapszabályok megkönnyítik az együttműködést; nélkülük nem lehet a Koordinációs Központot továbbra is fenntartani és konferenciákat rendezni, valamint ezekhez megfelelő anyagi fedezetet biztosítani. Helyéselte a Koordinációs Központ székhelyének periodikus változtatását, de hosszabb ciklusok bevezetését javasolta.

4. napirendi pontként a bolgár, cseh, szovjet és német küldöttség beszámolt a szófiai konferencia óta elvégzett munkáról.

A külföldi delegációk köszönetet mondtak a magyar művelődésügyi hatóságoknak a koordinációs munka átvállalásáért. Az értekezlet az OSzK készülő várbeli épületének meglátogatásával ért véget.

SZABADOS László